

Hükümet'in defalarca dile getirdiği yeni ekonomi modeli üretimi sektöre uğrattı. Yüksek kur, yüksek ihracat ve büyümeye dayalı olan model, piyasaları altı üst etti. TL'de değer kaybı hızlanınca enflasyonla birlikte çıkmaza giren vatandaşlardan sonra üretici de yavaş yavaş havlu atmaya başladı. Merkez Bankası'na göre düşen fakat piyasalarda karşılığı olmayan yüksek faiz yeni yatırımların önünü kapatırken, endekslerde de düşüş başladı. Eylül ayında da Reel Kesim Güven Endeksi'nde (RKGE) düşüş devam etti. Böylece üretimde de çöküş görüldü. RKGE, eylül ayında bir önceki aya göre 2,2 puan azalarak 99,9 oldu. Endeks, böylece Temmuz 2020'deki 103,7 seviyesinin altındaki seyrini devam ettirdi. Diğer yandan Reel Kesim Güven Endeksi, beş aydır aralıksız düşüş kaydediyor. Endeks, nisan ayında ki 109,7 seviyesinden bu yana aşağı yönlü seyreliyor. Güven endeksi, Haziran 2020'den bu yana ilk kez 100'ün altına inerek kötümser görünüme işaret etti. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından eylül aynaya ilişkin İktisadi Yönelim İstatistikleri ve Reel Kesim Güven Endeksi sonuçları, imalat sanayinde faaliyet gösteren bin 744 iş yerinin yanıtlarının ağırlıklandırılıp toplulaştırılmasıyla elde edilerek değerlendirildi. Aynı dönemde mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi (RKGE-MA) ise 1,2 puan düşüşle 100,2'ye geriledi. Endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde, genel gidişat ve sabit sermaye yatırım harcamasına ilişkin değerlendirmeler endeksi artış yönünde, mevcut toplam sipariş miktarı, mevcut mamul mal stoku, gelecek üç aylık üretim hacmi, gelecek üç aylık toplam istihdam, gelecek üç aylık ihracat sipariş miktarı ve son üç aylık toplam sipariş miktarına ilişkin değerlendirmeler ise endeksi azalış yönünde etkiledi. — EKONOMİ SERİSİ

Reel kesimde çöküş başladı

Yeni ekonomi modeliyle büyüme yolunu seçen ekonomi yönetimi, her ne kadar yatırım, üretim ve istihdam dese de veriler evdeki hesabın çarşıya uymadığını gösterdi. Üretici artık yavaş yavaş havlu atma durumuna gelirken, endekslerde de düşüş başladı. Eylül ayında da reel kesim güven endeksi, 5 aydır aralıksız düşüş kaydetmeye devam etti. Endeks önceki aya göre, 2,2 puan azalarak 99,9 oldu.

FOTOGRAF: KARAR ARŞİVİ

İŞSİZLİKLE BÜYÜDÜK

Yeni modelle büyüme sapağı seçilirken, diğer taraftan da büyük bir işsizlik sorunu devam ediyor. İŞKUR'a göre işsiz sayısı son bir yılda 542 bin artarken TÜİK'e göre 307 bin azaldı. Geniş tanımlı işsizliğin 8,5 milyona ulaştığı tahmin edilirken, TÜİK'e göre geniş tanımlı işsizliği ifade eden atıl işgücü oranı, temmuzda bir önceki aya göre 2,0 puan artarak yüzde 22,5 oldu. Resmi işsizlik rakamlarına göre de 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2022 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre 113 bin kişi azalarak 3 milyon 445 bin kişi oldu.

HACİMLERDE DÜŞÜŞ BEKLENİYOR

Son üç aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacminde artış bildirenler lehine olan seyrir azalış bildirenler lehine dönerken, iç piyasa sipariş miktarında azalış bildirenler lehine olan seyrir bir önceki aya göre zayıfladı. İhracat sipariş miktarında ise azalış bildirenler lehine olan seyrir bir önceki aya göre güçlendi. Mevcut toplam siparişlerin mevsim normallerinin altında olduğu yönündeki değerlendirmeler ile mevcut mamul mal stoklarının seviyesinin mevsim normallerinin üzerinde olduğu yönündeki değerlendirmeler güçlü.

SİPARİŞLERDE DE ZAYIFLAMA GÖRÜLDÜ

Gelecek üç aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacmi, iç piyasa sipariş miktarı ve ihracat sipariş miktarında artış bekleyenler lehine olan seyrir bir önceki aya göre zayıfladı. Gelecek on iki aylık sabit sermaye yatırım harcamasına ilişkin artış yönlü beklentiler bir önceki aya göre güçlenirken, gelecek üç aylık istihdamla ilişkin artış yönlü beklentiler ise bir önceki aya göre zayıfladı.

BİRİM MALİYETLERİNDE ARTIŞ BEKLENİYOR

Ortalama birim maliyetlerde, gelecek üç ayda artış olacağını bekleyenler ve son üç ayda artış olduğunu bildirenler lehine olan seyrir ve gelecek üç aylık satış fiyatına ilişkin artış yönlü beklentiler güçlendi. Gelecek on iki aylık dönem sonu itibarıyla yıllık ÜFE beklentisi bir önceki aya göre 3,1 puan artarak yüzde 90,8 seviyesinde gerçekleşti. İçinde bulunduğu sanayi dalındaki genel gidişat konusunda, bir önceki aya kıyasla daha iyimser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 6,9'a, aynı kaldığını belirtenlerin oranı yüzde 70,7'ye yükselirken, daha kötümser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 22,4'e geriledi.

2018'E BENZER BİR YAVAŞLAMA EĞİLİMİ

İktisatçı Prof. Dr. Ali Hakan Kara, sosyal medya hesabı üzerinden reel kesim güven endeksinin değerlendirdi. Kara "Reel kesim güven endeksi 2018 yılındakine benzer bir yavaşlama eğilimine işaret ediyor" dedi. İktisatçı Fatih Parlak ise "Reel Kesim Güven Endeksi eşik değeri olan 100'ün altına henüz düşmedi. PMI ise 6 aydır eşik değerinin altında. Yıllık yüzde değişim olarak bakınca daha yakın duruyorlar" yorumunu yaptı. Öte yandan ekonomistler de imalat sanayi kapasite kullanım oranı (KKO) önceki çeyreğe göre 0,6 puan azaldığını kaydetti. Geçen yılın aynı dönemiyle karşılaştırıldığında ise KKO 0,3 puan arttı. Kapasite kullanım oranındaki ilmi azalmaya rağmen RKGE'de sert bir düşüşün olduğunu paylaşan ekonomistler "Üçüncü çeyrekte önceki çeyreğe göre 5,1 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 11,1 puan azalarak 101,4 oldu" yorumunu yaptı.

PMI ENDEKSİ 6 AYDIR 50 PUANIN ALTINDA

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI, ağustos ayında 47,4 olarak açıklanmıştı. Eşik değeri olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, temmuzda 46,9 olarak ölçülen manşet PMI, ağustosta 47,4 oldu. Endeks son 6 aydır eşik değerinin altında seyrediyor. Faaliyet koşulları üst üste altıncı ay zayıflamaya işaret ettiğini ve sanayi üretimi ile istihdamdaki artış trendinin sürdürülmesi için finansal koşulların destekleyici olması gerektiği gerekçesiyle 100 baz puanlık indirim yaptığını metinde vurgulayan Merkez Bankası'ndan ekim toplantısında da ekonomistler 100 baz puanlık daha fazla indirim bekliyor. Metnin başından sonuna büyüme, istihdam, dış talep, turizm gibi ekonomik verilere dikkat çeken Merkez Bankası'nın enflasyona ve fiyat istikrarına daha az vurgu yapması ağustos PPK sonrası olduğu gibi yine Merkez Bankası'nın enflasyonu ikinci plana attığı yorumlarını arttırdı.

MERKEZ RAPORU: ÖNCÜ GÖSTERGELER ZAYIFLIĞI İŞARET EDİYOR

Geçen hafta Merkez Bankası Para Politikası Kurulu faiz indirimine ağustosun ardından eylül toplantısında da devam etmişti. 100 baz puan indirime politika faizi yüzde 13'ten yüzde 12'ye çekildi. Yapılan indirimin ardından Merkez Bankası raporunda da üretime dikkat çekildi. Öncü göstergelerin zayıflayan dış talebin etkisiyle büyümede bir yavaşlamaya işaret ettiğini ve sanayi üretimi ile istihdamdaki artış trendinin sürdürülmesi için finansal koşulların destekleyici olması gerektiği gerekçesiyle 100 baz puanlık indirim yaptığını metinde vurgulayan Merkez Bankası'ndan ekim toplantısında da ekonomistler 100 baz puanlık daha fazla indirim bekliyor. Metnin başından sonuna büyüme, istihdam, dış talep, turizm gibi ekonomik verilere dikkat çeken Merkez Bankası'nın enflasyona ve fiyat istikrarına daha az vurgu yapması ağustos PPK sonrası olduğu gibi yine Merkez Bankası'nın enflasyonu ikinci plana attığı yorumlarını arttırdı.

OECD TAHMİNLERİNİ YÜKSELTTİ

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), haziran 2022 yılı için yüzde 3 olarak açıkladığı küresel ekonomide büyüme tahminini sabit tutarken, Türkiye ekonomisine yönelik büyüme beklentisini ise yüzde 3,7'den yüzde 5,4'e revize etti. OECD'nin "Eylül Ara Dönem Ekonomik Görünüm Raporu" yayımlandı. Raporla, küresel ekonominin Rusya-Ukrayna savaşının bedelini ödemekte olduğu ve büyümenin birkaç ay önce tahmin edilenlerden daha fazla yavaşladığı kaydedildi. OECD raporunda, "Yeni tip koronavirüs Covid-19 pandemisinin ekonomi üzerinde etkileri devam ederken, savaş büyümeyi aşağı çekiyor. Her şeyden önce gıda ve enerji fiyatları üzerinden yukarı yönlü etki baskı oluşturuyor" denildi. OECD, enflasyonla mücadele için daha fazla faiz artırımına ihtiyaç olduğunu belirterek, büyük merkez bankasının çoğunluğunun politika faizlerinin gelecek yıl yüzde 4'tü geçeceğini öngördü. OECD raporunda Türk ekonomisinin gelecek yıla ilişkin büyüme tahmini yüzde 3 olarak korunurken, 2022 yılı enflasyon beklentisi ise yüzde 72'den yüzde 71'e indirildi.

Armatür sektöründe hedef 4 milyar dolar ihracat

Toplam 5 milyar doları aşan büyüklüğe sahip Armatür sektöründe ilk genel kurul gerçekleştirildi. **İstanbul Sanayi Odası'nda (İSO)** gerçekleştirilen Olağan Genel Kurul'da konuşan ARMATÜR Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Gökhan Turhan, gelinen noktada sektörün ilk ve en büyük derneği olma özelliği taşıdığını belirtti.

İthalatla birlikte yaklaşık 10 milyar dolarlık bir sektör olduklarını vurgulayan Turhan, Ağustos ayında 320,4 milyon dolar, Ocak-Ağustos döneminde ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 18,2 artışla 2,6 milyar dolar ihracat gerçekleştirdiklerini ifade etti. Gökhan Turhan yıl sonu ihracat hedefinin ise 4 milyar dolar olduğunu belirtti. İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Tecdelioğlu ise, zor bir dönemden geçtiklerini ve bu dönemdeki sıkıntıları birlik olarak atlatacaklarını ifade etti.

ARMATÜR Derneği Olağan Genel Kurul toplantısını destek üyeleri ve sektör temsilcilerinin katılımıyla **İstanbul Sanayi Odası'nda (İSO)** yapılan toplantıyla gerçekleştirdi. İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) Denetim Kurulu Üyesi ve ARMATÜR Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Gökhan Turhan, başarının temelini 'birlik, beraberlik ve rekabetlik'in oluşturduğunu ifade etti.

EN FAZLA İHRACAT ALMANYA'YA

Armatür sektörü, Ağustos ayı ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 12,6 artışla 320,4 milyon dolara yükselirken, Ocak-Ağustos dönemi ihracatı ise yine geçen yılın aynı aylarına göre yüzde 18,2 artışla 2,6 milyar dolar olarak gerçekleşti. Sektör, Ağustos ayında 40,7 milyon dolarla en fazla ihracatı Almanya'ya gerçekleştiren, 16,6 milyon dolarla Irak ikinci sırada, 15,6 milyon dolar ihracatla Rusya

üçüncü sırada yer aldı. Sektör 2022 yılı ilk 8 aylık dönemde ise, geçen yılın aynı dönemine göre 341,9 milyon dolarla en fazla ihracatı yine Almanya'ya gerçekleştirdi. İkinci sırada 125,7 milyon dolarla İtalya, üçüncü sırada ise 121,7 milyon dolarla Fransa yer aldı.

BAŞARI 'REKABERLİK' İLE GELDİ

Kuruluşundan bu yana ilk genel kurulu yaptıklarını söyleyen İDDMİB Denetim Kurulu Üyesi ve ARMATÜR Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Gökhan Turhan, ARMATÜR Derneği'nin sektörün ilk ve en büyük derneği olma özelliğini taşıdığını belirtti. Turhan, başarının temelini 'birlik, beraberlik ve

alanında kullanılan ürünler aklı geliyor. Bakanlıklarımız bile bizi tanımıyordu. Şükürler olsun gelinen noktada artık güçlü bir yerdeyiz." Dedi.

Turhan, "Bazılarımız ihracatta, bazılarımız üretimde güçlü. O yüzden burada bir sinerji yaratmak gerekiyor. Yurt içi, yurt dışı fuarlarına birlikte katılmamız gerekiyor. URGE programlarına dahil olunması gerekiyor. Aynı ürünü yapsak dahi iş birliği yapmamız gerekiyor, rekabetliği yapmamız gerekiyor. Eximbank gibi elimizde güçlü bir gücümüz var. Onu kullanmamız gerekiyor. Önümüzdeki dönemde 2 Kasım'da **İSO**'da yeni bir dönem başlıyor. Bu

döndürmemiz gerekiyor, sorunlarımızı ilgili yerlere, doğru yerlere bakanlıklara doğru iletmemiz gerekiyor. Hep birlikte daha güçlü olacağımıza inanıyoruz. Bugün 70'in üzerinde çıkan üye sayımızın ileriki dönemlerde daha fazla artacağına inanıyorum. Avrupa'da da ciddi sorunlar var. Biz kendimizi şanslı görüyoruz, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak burada üretim yapmaktan gurur duyuyorum. Onlardan da başarılı olduğumuza, olacağımıza inanıyorum. 2023'te inşallah büyüme ivmemizi artıracağımızı düşünüyorum. Artık sektörümüz, hem devlet nezdinde hem de SKT'larda bağımsız bir sektör olarak kabul ediliyor." Dedi.

5 MİLYAR DOLARLIK SEKTÖR

Armatür sektörünün; TÜİK'ten, Ekonomi ve **Sanayi** Bakanlığı'ndan alınan rakamlarla 2,1 milyar dolarla iç büyüklüğe, 3 milyar dolarla dış büyüklüğe ve 5 milyar dolar gibi bir katma değer yaratan, Türkiye ihracatının yaklaşık 7 katı katma değer yaratan bir sektör olduğunu vurgulayan TİM Başkanvekili ve İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Tecdelioğlu, "Bu takdir edilecek bir sektör. Ama daha gidilecek çok yolumuz var. Tüm dünyada kabul edilecek markalar yaratmamız lazım. Bu alt yapı bizde mevcut. Derneğiniz İDDMİB içerisinde yer alıyor. Bizden her zaman destek isteyebilirsiniz. Sizin hizmetinizdeyiz." Dedi.

Zor bir dönemden geçildiğini ifade eden Tecdelioğlu sözlerini şöyle sürdürdü; "Resesyondan kaynaklı sorunlar hepimizi zorluyor. Ben dönemdeki sıkıntıları birlik olarak atlatacağız. Eximbank'ı zorlayıp kredimizi alalım. Teşvik ve desteklerle ilgili Ticaret Bakanlığı'nı zorlayalım teşvik ve desteklerimizi alalım. Bir araya gelelim doğru ve iyi paylaşılm. Biz onun için buradayız." ifadelerini kullandı. Haber Merkezi

rekabetlik'in oluşturduğunu ifade etti.

2021'DE 3,5 MİLYAR DOLARLIK İHRACAT

ARMATÜR Derneği'nin amacının ihracat ve dünyadaki pazarlara açılmak olduğunu vurgulayan Gökhan Turhan, "2021'de 2,2 milyar dolarlık bir iç hacme sahiptik. Yaklaşık 3,5 milyar dolar ihracat yaptık. İhracatı ve iç pazar büyüklüğünü artırmak elimizde. İthalatla birlikte yaklaşık 10 milyar dolarlık büyük bir sektöüz. Daha önceden tanınmıyorduk, bilinmiyorduk. Artık Armatür deyince gaz armatürü, su armatürü, vana, musluk, su vanası gibi üretimde kullanılan, hayatın her

dönemde bizler yine arkadaşlarımızla sizleri daha güçlü temsil etmek için yer alacağız." ifadelerini kullandı.

Yapılan araştırmalar sonucu armatür sektörünün dünyadaki pazar büyüklüğünün yaklaşık 300 milyar dolar olduğunu ifade eden Turhan, Türkiye'nin buradan aldığı payın yüzde 1'lerde olduğunu söyledi.

Turhan sözlerini şöyle tamamladı; "Alacağımız çok yol, yapacağımız çok iş var. İnanılmaz pazar büyüklüğüne sahibiz. ARMATÜR Derneği olarak öncelik bir araya gelmek. Şimdi avantajları doğru kullanma zamanı iş birliklerini doğru yapmalı, rekabeti rekabetliğe

Destekleriyle

İSTANBUL
TİCARET
ODASI
— 1882 —

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

25 - 28 EKİM
İSTANBUL FUAR MERKEZİ

2022

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TOBB (TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ) DENETİMİNDE
DÜZENLENMEKTEDİR